

Status plantevern

Norsk Landbruksrådgiving SA

Norske
fruktdagar
24. januar 2025

Anne G. Kraggerud, NLR
Fagkoordinator plantevern

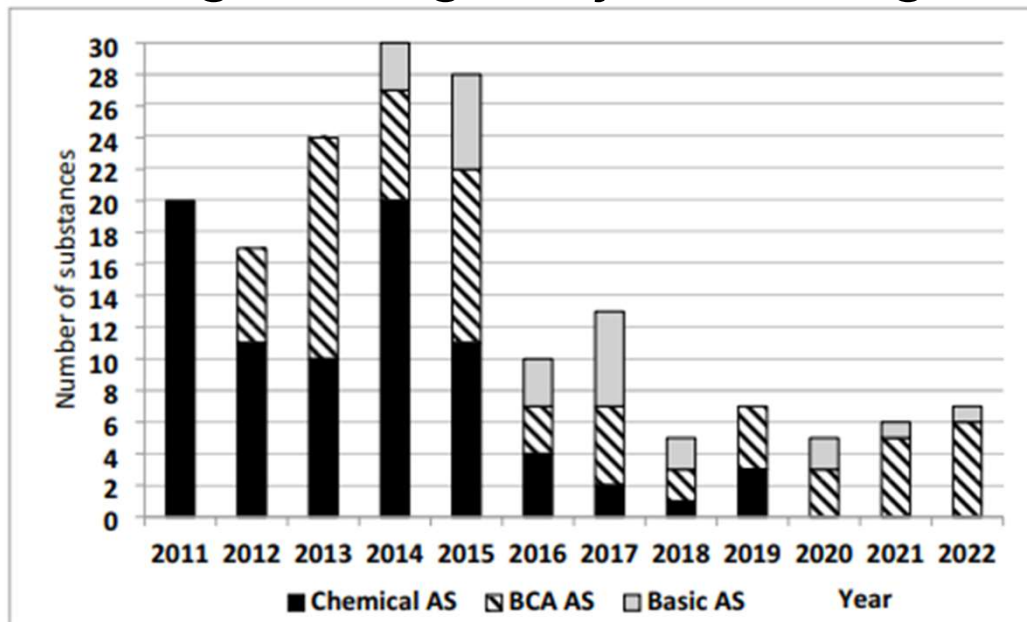
Innhold

- Litt om utfordringer
- Nytt og endringer
 - Ugras
 - Sopp
 - Skadedyr

Utfordringer plantevern

- Generelt mål at plantevernmiddel bruken skal reduseres
- Strengt regelverk
 - Norge samme regelverk som EU fra 2015

=> Midler går ut og få nye midler godkjennes

Kilde: Dr. Patrice A. Marchand

Godkjenning av plantevernmidler

1. Aktive stoffer vurderes på fellesskapsnivå i EU

- Et medlemsland gjør vurderingen på vegne av de andre

2. Preparater vurderes i hver sin sone

- Unntatt ; Beisemidler og veksthuspreparater samt midler til behandling etter høsting og i tomme lagerrom
- vurderes på EU nivå
- Et land i sonen gjør vurderingen

3. Nasjonale godkjenninger

- Produktet må være søkt (sonegodkj. eller gjensidig godkj.)
- Vurderes om det er spesielle forhold som gir grunn til en annen konklusjon for preparatet
- Norge med flere har noen egne nasjonale krav

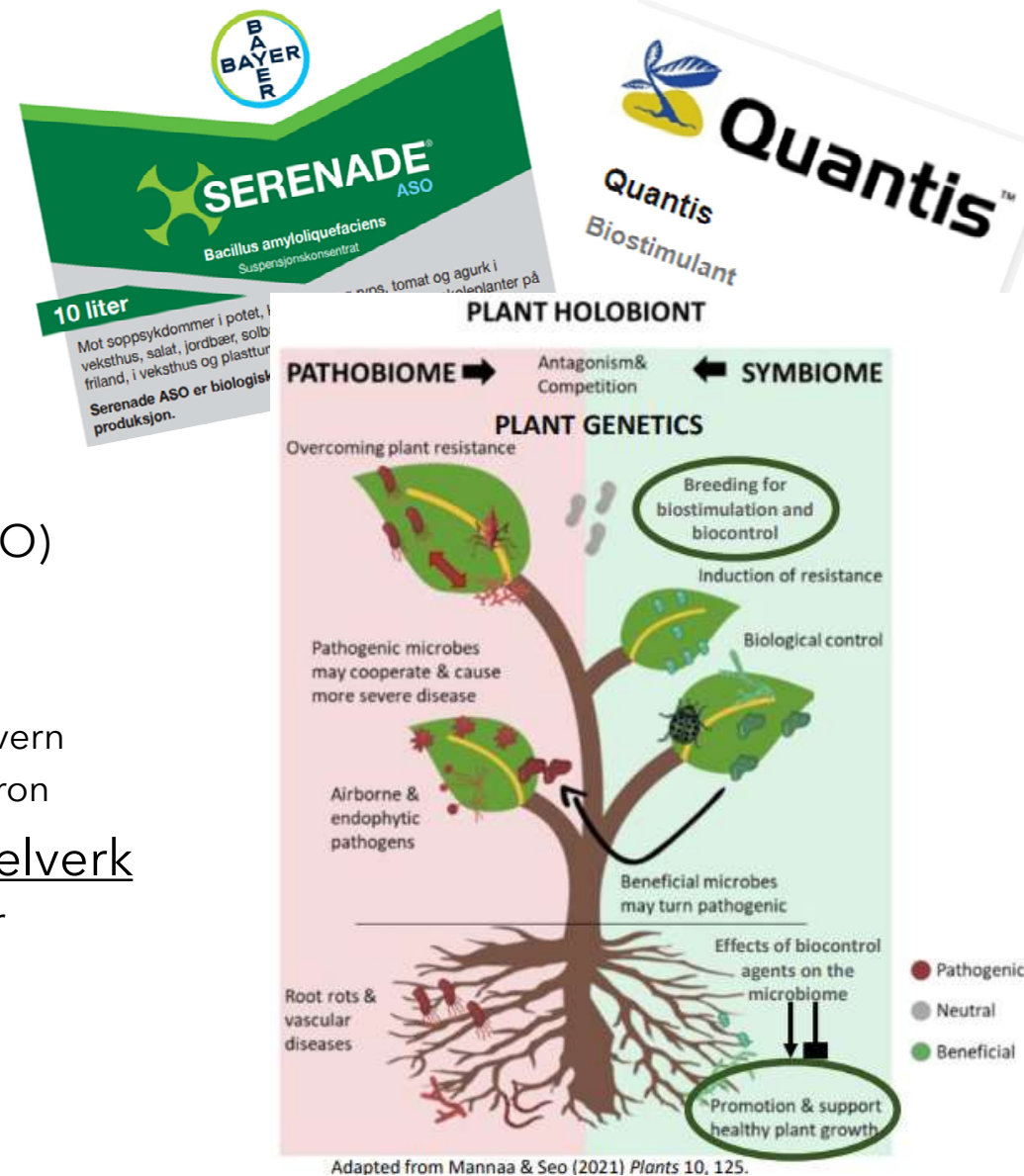

EU delt i i 3 soner

- Nordre Sone - 7 Land
- Sentrale sonen -12 land
- Søndre sonen - 9 land

Utvikling

- **Lavrisiko plantevernmidler**
 - 74 aktive stoffer godkjent i EU
 - Eks: SluXX – jernfosfat, Isomate, COS-OGA
- **Mikrobiologiske plantevernmidler**
 - Naturlige mikroorganismer (69 i EU, 11 i NO)
 - bakterie, sopp, virus, planteekstrakter etc
- **Basisstoffer**
 - 27 stoffer – næringsmidler som kan brukes til plantevern
 - Eks: sukkrose, solsikkeolje, øl, løkolje, eddik, natron
- **Makroorganismer/nyttedyr**– nasjonalt regelverk
 - Godkjent 159 preparater hvorav 32 organismer
 - Snylteveps, marihøne, rovmidd etc
- **Biostimulanter**
 - Er en del av gjødselregelverket

Utvikling

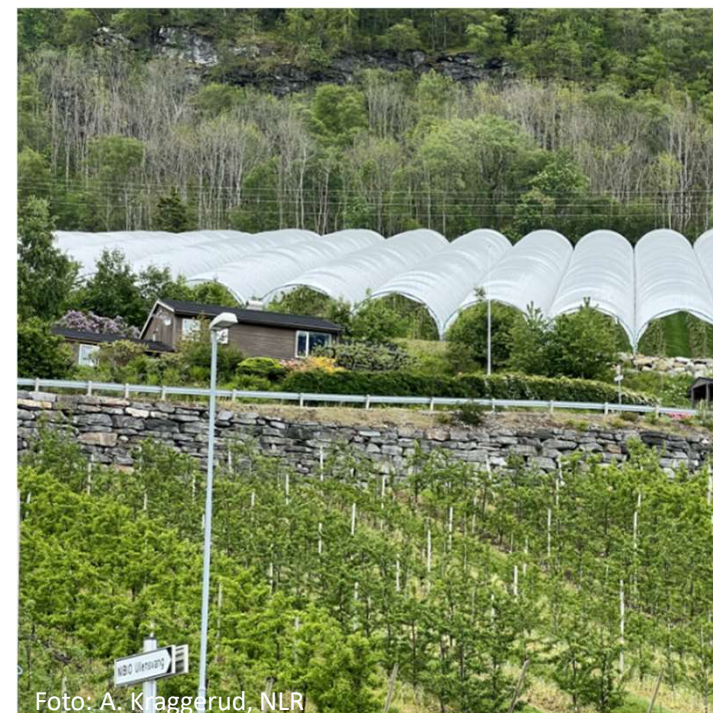
- Teknikk og presisjon
- Integrert plantevern
- God agronomi
- Gjøre ting til rett tid
- Riktig sprøyteteknikk

Utfordringer plantevern

- **PFAS** - florholdige stoffer
 - Finnes i en rekke produkter, brytes sakte ned
 - Jobbes med utfasing, også innen plantevernmidler
- **Restriksjoner på bruk**
 - Avstand til vann og buffersone
 - Begrensinger i antall behandlinger
 - Bruk kun 3. hvert år
 - Skjerpet håndteringsfrist
 - Avstand til fastboende og forbi passerende
 - osv.

LES ETIKETTEN

Nytt og endringer

Ugras, sopp, skadedyr

- Nye produkter
- Produkter som utgår
- Midlertidig tillatelser
- Nye minor use
- Planlagte minor use

Ugrasmidler

- **Beloukha** - pelargonsyre
 - Forventer godkjenning innen kort tid
 - Mot ugras og rotskudd i kjerne og steinfukt
 - 2 x 1,6 liter per dekar, beh. frist 1 dag
- **Glyfosat produkter**
 - Roundup PowerMax fått fornyet godkjenning
 - Noe endring i dose og beh. frist 30 dager
 - Roundup Dynamic/Flex 500
 - Ny 500 formulering
 - Andre forventes fornyet godkjent innen juli

Glyfosat-preparater

Preparat	Godkjent til	Forny et godkjenning	Merknad per 10.12.2024
Credit Xtreme	31.12.2027		
Gallup Super	30.06.2025	Våren 2025	Forventer noe endring på etikett
Glypper	30.06.2025	Våren 2025	Forventer noe endring på etikett
Roundup PowerMax	31.12.2027	Forny et godkjenning 02.07.2024	Noe endring på doser, beh.frist, litt endra bruksformål mm
Roundup Dynamic/ Roundup Flex 500	31.12.2027	Nytt preparat, godkjent 24.10.24	Inneholder 500 g glyfosat/liter
I avviklingsperiode	Tillatt solgt	Tillatt brukt	Merknad
Roundup	31.01.2025	31.01.2026	Det kommer nye formuleringer
Roundup Flex	31.01.2025	31.01.2026	tilsvarende disse preparatene,
Roundup Flick	31.01.2025	31.01.2026	i løpet av høsten 2024/våren 2025

Soppmidler

Nye minor use

FytoSave

- Biologisk lavrisiko middel
- Aktivt stoff COS-OGA
- Mot meldugg i plomme, kirsebær, aprikos, fersken/nektariner
- Stimulerer plantens naturlige forsvarsmekanismer

Signum

- Mot lagersjukdommer i eple og pære

Serenade

- Mot mjøldogg og bakteriekreft i eple, pære, plomme og kirsebær (friland og tunnel)

Foto: Gaute Myren, NLR

Soppmidler

Lalstop G46 WG – ordinært godkjent

- Mot frukttrekraft i eple, mikrobiologisk lavrisikoprodukt

Revyona - Søkt minor use

- Kirsebær i tunnel

Switch – varsel om avslag på minor use

- Mot soppsjukdommer i eple, pære, drue, bringebær (F+T), bjørnebær (F+T) og honningbær (haskap)
- Det aktive stoffet fludioksonil er hormonforstyrrende

Nordox 75 WG– varsel om ikke fornyet godkjenning

- Fått forlenget godkjenning til 30.06.2025
- Usikkert om den får fornyet godkjenning
- NLR gitt innspill på viktigheten

Foto: A. Kraggerød, NLR

Skadedyrmiddel i frukt

Movento 100 SC - utgår

- Det aktive stoffet i Movento 100 SC er ikke søkt regodkjent i EU
- Siste dato for bruk og lagring er den 30.10.2025

Nye midler?

- Mavrik/Evure Neo (tau-fluvalinat - pyretroid)
 - Søkt bruksutvidelse i eple og pære mot bladlus
- Neudosan Agro (fettsyre)
 - Godkjent i Danmark mot bladlus og spinnmidd i eple, pære og bladlus i plomme og kirsebær
 - Jobber for at de skal søke i Norge

Siltac

- Bekjempelse av spinnmidd, bladloppe, lus, kvitfly og trips
- Per nå ikke def. som plantevernmiddel, men er forslag i EU å endre på dette

Foto: A. Kraggerud, NLR

Midlertidig tillatelser i 2025

Isomate OFM

- Mot plommevikler i plomme
- Fra 15. april til 12. august 2025
 - Lagring tillatt 12. aug 2026

Isomate CLR

- Mot viklere (ikke rød/vanlig kartvikler) i eple og pære
- Fra 15. april til 12. august 2025
 - Lagring tillatt 12. aug 2026

Isomate CLS Plus

- Mot viklere i eple og pære
- Tillatt å bruke opp lager
- Fra 15. april til 12. august 2025

Skadedyrmidler i frukt

Madex Top

- Mot vikler i eple og pære
- Er søkt ordinært
- Regner med godkjenning før sesong

Raptol

- Skal søke midlertidig tillatelse i mot rødfottege i morell, pære og aprikos på friland og i tunnel

Coragen

- Plan å søke midlertidig tillatelse dersom angrep av rognebærmøll

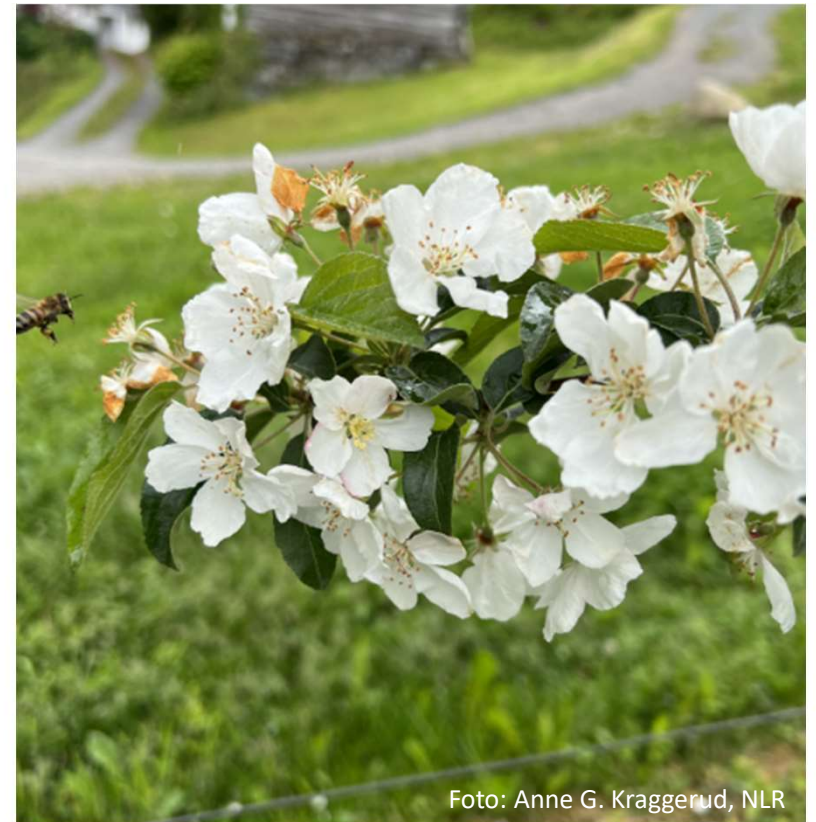

Foto: Anne G. Kraggerud, NLR

Takk for oppmerksomheten

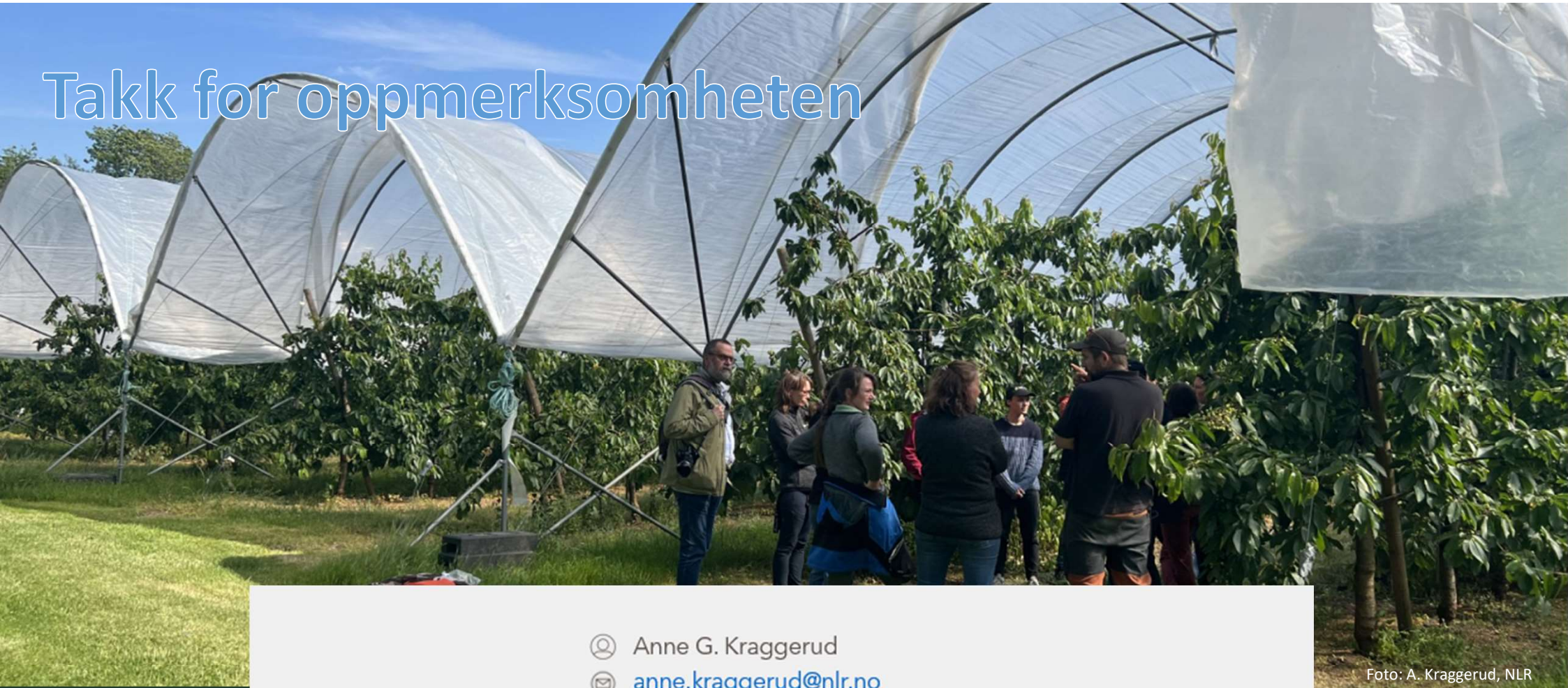

Foto: A. Kraggerud, NLR

📍 Anne G. Kraggerud
✉ anne.kraggerud@nlr.no
☎ 0047 41934443

Norsk Landbruksrådgiving SA
nlr.no | nlr@nlr.no

📘 facebook.com/landbruksraadgiving
📷 instagram.com/landbruksraadgiving

